ПАСХАЛЬНЕ ТРИДЕННЯ В РОДИНІ

(ДОМАШНЯ ЛІТУРГІЯ)

Як ми читаємо в Старому Заповіті, пасхальні події звершувалися в двох спільнотах: у громаді та в сім'ї. Перш євреї святкували Пасху, тобто «вихід» з єгипетської неволі. З часом щорічне святкування трапези Виходу та згадки великих діл Божих увійшло в традицію вибраного народу як невід'ємний ритуал їхньої ідентичності. Пізніше відбулася Пасха Христа, яка стала переходом через страждання та смерть до слави воскресіння. Син Божий Ісус Христос, будучи євреєм, також звершував ці обряди; у Євангелії сказано, що Він звелів учням приготувати пасхальну вечерю. Але, зберігаючи основу обрядів, Христос перемінив їхнє значення. Він сам є пасхальним Агнцем; через пролиття Крові на Хресті Він установлює новий союз із грішним людством, за котре віддає своє життя, будучи Святим Богом. І наша Пасха – це вхід кожного з нас через хрещення в пасхальну таємницю Господа. Отже, це наш перехід з неволі гріха до вільності Божих дітей.

Добре й дійсно глибоке пережиття Пасхального Тридення є фундаментом життєвої сили всієї Церкви та кожного християнина зокрема. Оскільки в 2020 році більшість із нас, швидше за все, не зможе брати участь у всіх обрядах Тридення безпосередньо в храмах, ми підготували ці матеріали, аби допомогти всім більш свідомо пережити домашню літургію вдома в родині. Крім основних Святих Літургій Пасхального Тридення, які завжди відбуваються в наших храмах, Церква цими днями особливо ревно молиться Літургією Годин та закликає всіх вірних долучитися до цієї молитви.

Повний текст Літургії Слова, Літургії Годин Пасхального Тридення та коментарі до цих подій Ви можете знайти на сайті **oazaukraina.blogspot.com,** або на інших католицьких веб-ресурсах. Обирайте: завантажити молитовник **"Святе Пасхальне Тридення. Реколекції вдома".** Також кожного дня під час Тридення буде **пряма трансляція Святих Літургій та Літургії Годин через інтернет на Youtube-каналі Рух Світло-Життя.**

Далі подаємо пропозиції, конкретні підказки, які можуть допомогти в домашніх умовах краще й глибше пережити найважливіші події нашої віри. Заохочуємо передусім батьків, яким Бог доручив відповідальність за свою сім'ю – «домашню Церкву», з Божою допомогою зробити все можливе, щоб кожен член сім'ї міг зустрітися з Христом Воскреслим.

Бажаємо вам досвідчити Воскреслого Господа, Котрий проходить вашими родинами, щоб кожного їхнього члена визволити з темряви гріха, безсилля, страху, неволі та перенести до свободи Божої дитини.

Пропонуємо поділитися з нами переживанням цієї виняткової Пасхи у формі свідчень. Просимо також і про зауваження й коментарі до поданих пропозицій. Це можна зробити, написавши на електронну пошту: centr.svitlozyttia.ua@gmail.com або на адресу: Центр Євангелізації Світло-Життя, вул. Соборна 33, с. Гвардійське, Хмельницька обл., 31352.

Увага!

- *Подбайте, щоб кожен член родини був у стані Божої благодаті (посповідався до Пасхального Тридення).*
- *Заплануйте виконання домашньої роботи (прибирання, готування тощо) до Великого четверга, щоб усі могли зосередитися на переживанні Пасхального Тридення.*
- *Заздалегідь ознайомтеся з усіма пропозиціями переживання Пасхального Тридення вдома, відповідно заплануйте кожен день.*
- *Пам'ятайте слова Ісуса: "Де двоє або троє зберуться в Моє ім'я, там Я серед них" (Мт.18, 20)*

ВЕЛИКИЙ ЧЕТВЕР

«Церква тоді є живою Церквою, коли Пасхальна Таємниця Христа жива в ній, тобто тоді, коли християни переживають своє покликання святого хрещення в щоденності, коли вони розуміють своє життя як неустанний перехід із Христом через смерть до життя, коли реалізують своє життя як вмирання, як давання себе, коли вони своє життя піддають планам любові Бога та коли таким чином самі переходять до дедалі повнішого життя воскреслого Христа, стаючи для інших джерелом цього життя» (о. Ф. Бляхницький).

Саме в родині стає можливим щоденне вмирання та життя, котре, як відомо, народжується тільки з іншого життя. Родинна спільнота стає потужним верифікатором реальності зустрічі з Воскреслим Христом і навернення. «Уся атмосфера Великого Четверга випливає з переживання спільноти, що зроджується в любові, у поєднанні, яке веде до єдності, до спільноти. Тому саму Євхаристію треба пережити якомога більш спільнотно цього дня**. Після Святої Меси додаємо ще сьогодні агапу Великого четверга**, на якій хочемо за спільною трапезою, що також нагадує Вечерю Господню, пережити в цьому знаку нашу єдність, нашу спільноту. На агапі будуть прочитані деякі слова Христа, сказані на Останній Вечері, щоб знак Євхаристії немовби продовжити, щоб ми глибше вникли в подію Останньої Вечері» (о. Ф. Бляхницький).

Треба зазначити, що **Меса Господньої Вечері та родинна агапа після неї – це одне ціле, агапа є продовженням, перенесенням дару Господньої любові в щоденність**. «Найважливіший знак Великого Четверга – це стіл. Просто – стіл», - говорить о. В. Даніельський. Тому значна частина агапи у Великий Четвер відбудеться саме там, за столом. Ось такий хід родинної трапези любові можемо пережити у своєму домі:

Перед тим, як іти до храму/дивитися трансляцію Літургії, **перетворюємо наш дім на «Горницю»:** накриваємо білим обрусом стіл, ставимо там свічі (знак присутності Христа в родинній спільноті); на «домашній вівтар» можна покласти терновий вінець, Святе Писання, якийсь образ, що представляє Останню Вечерю. Після повернення з храму/закінчення трансляції або проведеної Літургії Слова родина збирається за столом.

<u>Хід родинної агапи:</u>

Пісня «Господь на Свою вечерю», **запалення свічки.**

*Батько (або хтось із дорослих) родини без поспіху, виразно читає **Йн 13, 1-15.** Оскільки більшість людей цього року не зможуть бути в храмі на Літургії, котра у Великий Четвер містить і **обряд омивання ніг,** варто задуматися над тим, щоб його провести дома (напр., тато омиває ноги всім/мама й тато омивають ноги дітям/ кожен омиває ноги наступній особі/ інша версія). Важливо, щоб цей обряд відбувався в зосередженні, із повагою.*

Пісня «Де любов взаємна» або інша пісня про любов між нами.

Батько родини (або хтось із дорослих) **благословить** стіл:

«Благослови, Господи, нашу родину, зібрану в Твоє ім'я, благослови цю трапезу, тих, котрі її приготували, та вчини, щоб ми любили одне одного, як Ти нас полюбив. Котрий живеш і царюєш на віки вічні».

Всі: «Амінь».

*Усі сідають та з радістю **споживають вечерю**. У цей час можна включити спокійну релігійну музику. Трапеза в домі повинна проходити в атмосфері любові, де всі служать одне одному, як Христос служив учням. До служіння слід особливо залучити дітей та показати їм, що тим самим ми наслідуємо Ісуса. Добре, щоб на цій вечері служили передусім ті, котрі зазвичай цього не роблять (стосується дорослих і дітей).*

Після закінчення вечері ***знімаємо все зі столу****. Оголюємо його, знімаючи скатертину. Стіл у домі – це відповідник вівтаря в святині, він символізує нам Тіло Христа, Який применшив Себе (eskenosen – пор. Флп 2). Пропонується залишити стіл у такому вигляді до великоднього сніданку. На пустому столі залишається лише запалена свічка. Усі встають та в мовчанні дякують за спожиті дари.*

Мати (або хтось із дорослих) читає наступну молитву:

«Боже, любове, Ти дав нам через Свого возлюбленого Сина нову заповідь, щоб ми любили одне одного тією любов'ю, якою Ти сам нас возлюбив – нас, убогих, недостойних, загублених; тою любов'ю, котра вчинила, що Ти дав нам Свого Возлюбленого Сина, щоб Він був нашим Спасителем та нашим життям. Просимо Тебе, Господи, дай нам на час нашої земної мандрівки здатність забувати кривди, чисте сумління, щирість думок та правдивість слів. Сотвори в нас серце, здатне любити всіх наших братів. Амінь».

Всі: *«Амінь».*

Збір пожертв*. Після закінчення вечері можна провести збір коштів. На знак, що Юда зі скупості заради грошей зрадив Христа, кожен член родини – і батьки, і діти – зі своїх особистих заощаджень складають добровільну пожертву. Таким чином вони виражають вільність від прив'язаності до грошей та матеріальних благ. На зібрані кошти можна купити невеликий подарунок і на свята разом із побажаннями вручити хворій, самотній чи потребуючій особі. Їх багато серед нас, особливо в цей непростий час.*

Після збору пожертв усі сідають та в зосередженні при запаленій свічці слухають ***архієрейську молитву*** *Христа, котру можна зі Святого Писання прочитати повністю (Йн 17, 1-28) або фрагментами (Йн 17, 1-6. 11б. 17. 20-21. 26).*

Мати або батько читають молитву на закінчення:

«Господи Ісусе, Ти – найкращий друг. Ти був ним для своїх учнів, Ти ділив із ними всі радості та смутки. Ти був їхнім Господом і Вчителем, а став їхнім Слугою – Ти омив їм ноги. За них і за всіх нас Ти пішов на смерть. Навчи нас, що означає справжня дружба. Вчини, щоб ми в нашій родині та з нашими братами у вірі тривали в любові та єдності, щоб ми мали одне серце й одну душу та щоб ми всі жили в Твоєму мирі. Амінь».

Всі: «Амінь».

Якщо планується якесь додаткове спільне чування або вихід на адорацію в храм до «темниці», то можна перед цим разом прочитати ***Лк 22, 39-65.***

ДОДАТКОВІ ПРОПОЗИЦІЇ НА ЦЕЙ ДЕНЬ:

- Великий Четвер – це день, коли Христос встановив Євхаристію й Таїнство рукоположення (священства) та передав нам заповіді любові. Порозмовляймо в цей день із дітьми про Святу Літургію, можна поділитися пережиттям свого Першого Причастя.
- У розмові згадаймо також про священиків, їхнє служіння, покликання. Із вдячністю помолімося за всіх пастирів, особливо за тих, які нам служать, пам'ятаймо про нашу доброзичливість до них.
- У Великий Четвер у храмах триває адорація Ісуса «в темниці». Якщо не має можливості бути там, то можна вдома визначити час на те, щоб молитовно перебувати біля Ісуса в Гефсиманії.
- Увечері можна заспівати/прочитати «Гіркі жалі».
- Пам'ятаймо про молитву Літургією Годин. Однак особи, що були на Літургії Господньої Вечері, можуть не молитися Вечірню цього дня.

ВЕЛИКА П’ЯТНИЦЯ

У Велику п’ятницю ми споглядаємо Христа, Який «прийшов нам вказати дорогу перемоги над стражданням»; роздумуємо над страстями Месії, Сина Божого, у великій перспективі історії спасіння, пам’ятаючи про плоди Його хресної муки. **Хрест стає знаком тріумфу**, знаком найбільшої любові, котрий повинен видобувати нашу взаємну любов. Тріумф Христа розп’ятого – це тріумф любові.

У Велику П’ятницю ми відмовляємося від м’ясних страв та дотримуємося суворого посту. Цього року єпископи України особливо заохочують нас постити на хлібі та воді, можна практикувати додаткові умертвіння. Не слухаємо розважальної музики, не дивимося світських програм, щоб вся наша увага зосередилася на таємниці цього дня. Стараймося в наших домівках пережити Велику П’ятницю як учні розіп’ятого Христа.

У помешканні слід **урочисто виставити хрест.** Можна помістити його на «домашньому вівтарі» на білій серветці.

О 15 годині, годині смерті Христа, **запалюємо біля хреста свічку.** Нехай сьогодні вона горить увесь час, коли ми вдома. Можна включити пасійну (великопісну) музику.

Після повернення з **Літургії Великої п’ятниці** в храмі (якщо це можливо)/ або після перегляду трансляції всі члени родини збираються біля хреста на адорацію (поклоніння).

Хід адорації (поклоніння) Хресту :

Пісня «Люде мій, люде».

Читання опису страстей Христових (усі сідають та зосереджено слухають) – Йн 19, 1-42 (якщо родина слухала Страсті Господні за допомогою трансляції, можна тут використати коротшу версію – напр., Йн 19, 16-42) у поєднанні з адорацією хреста.

- *початок страстей;*
- *на моменті* ***«і схиливши голову, віддав духа» усі стають на коліна*** *та в тиші дякують Христові за те, що Він спас нас через смерть на Хресті;*
- *потім батько родини бере хрест та цілує стопи Ісуса. Всі присутні можуть також поцілувати або ж віддати шану Хресту в іншій формі. Можна при цьому співати «На хрест піднятий» чи якусь іншу відповідну пісню;*
- *закінчення євангельського опису. Усі, стоячи, заносять до Бога спільні прохання. Кожний заклик може читати інша особа:*

Батько:

З щирою любов’ю поклонімося нашому Відкупителю, Котрий за нас страждав та був покладений до гробу. Благаймо його покірно: **Помилуй, Господи, помилуй нас..**

Всі: Помилуй, Господи, помилуй нас..

Б: Христе, наш Господи та Вчителю, слухняний аж до смерті, навчи нас завжди бути слухняними волі Отця.

Всі: Помилуй, Господи, помилуй нас.

Б: Христе, наш Царю, Ти став посмішищем у людей та покірно зносив усі приниження, навчи нас страждати за Твоє ім’я.

Всі: Помилуй, Господи, помилуй нас..

Б: Христе, наш Спасителю, Ти, розпростерши руки на хресті, притягнув усе до Себе, збери в Своєму Царстві всіх розпорошених дітей Божих.

Всі: Помилуй, Господи, помилуй нас.

Б: Христе, наше життя, Ти, помираючи на дереві хреста, знищив пекло разом зі смертю, дай нам помирати разом із тобою, щоб із Тобою ми славно воскреснули.

Всі: Помилуй, Господи, помилуй нас.

Б: Христе, наш Спасителю, Ти віддав життя за возлюблених братів, вчини, щоб такою ж любов'ю ми любили одне одного.

Можна додати особисті прохання.

Отче наш…

Б: Споглянь, просимо Тебе, Господи, на Твою родину, за котру наш Господь, Ісус Христос, не вагався віддати Себе в руки злочинців та прийняти Хресні страсті. Котрий з Тобою живе й царює в єдності Духа Святого, Бог на віки вічні.

Всі: Амінь.

Хрест залишається на центральному місці в домі до вечора Великої Суботи – тоді замість нього з'явиться родинний Пасхал. Пропонуємо зробити вдома декорацію Гробу Господнього, у такому випадку поблизу нього на видному місці (напр., над Гробом) поміщаємо хрест, котрий ми адорували. До вечора Великої Суботи біля Гробниці перебуваємо в індивідуальній чи спільній родинній молитві.

На закінчення всі співають пісню *«Пастиря не стало».*

ДОДАТКОВІ ПРОПОЗИЦІЇ НА ЦЕЙ ДЕНЬ:

- Опівночі (0.00) можна почати погодинно слідкувати й духовно єднатися зі страждаючим Ісусом.

Години, пов'язані зі страстями Ісуса Христа:

Великий Четвер

Тайна Вечеря

Молитва в Гефсиманії (до півночі)

Велика П'ятниця

0.00 – арешт Ісуса
2.00 – юдейський суд
4.00 – відречення Петра
6.00 – вирок юдеїв
7.30 – римський суд у Пилата, смерть Юди
8.00 – бичування, Варавва
10.00 – вінчання терновим вінком
11.00 – хресна дорога
12.00 – розп'яття
15.00 – смерть на хресті
18.00 – Йосиф Ариматейський у Пилата, пробиття серця Господа Ісуса, поховання

- Помоліться Хресну Дорогу близько 12.00 години
- Порозмовляйте з дітьми про хрест. Чому хрест є у нашому домі, навіщо люди ставлять хрести при дорогах, чому ми хрестимося перед хрестом та знімаємо головний убір (хлопці)? Йдеться про те, щоб показати, чим є хрест та страсті Христові.

ВЕЛИКА СУБОТА

Велика субота – це «**день спочинку Господа в гробниці**. День тихої надії, молитовного очікування на чудо воскресіння. Цього дня немає нічого траурного, сумного – це тиха внутрішня радість, що випливає з віри в божество Христа та з надії виконання Його обітниць».

Останні приготування до переживання Великодня робимо в суботу вдень, щоб вечір уже був сповнений пасхальною радістю.

Збираємо в першій половині дня **«великодній кошик»** (страви, які будемо споживати під час великоднього сніданку): хліб (паска) (він нагадує «хліб живий, що зійшов із небес» та в Святому Причасті дає життя світу), яйця, писанки й крашанки (символ життя, який пробуджує радість у серцях), ковбаси, пасхальний агнець (можна зробити з тіста, цукру, навіть з паперу), який переносить думки й серця вірних у далеку першу пасхальну ніч – ніч Божої милості до вибраного народу, спраглого Бога й свободи, ніч, що починає шлях до землі відпочинку та перебування в присутності Господа.

ДОДАТКОВІ ПРОПОЗИЦІЇ НА ЦЕЙ ДЕНЬ:

- Велика Субота – час, коли можна поговорити з дітьми про їхнє хрещення. Варто показати фотографії, фільм, але не слід затримуватися на спогадах, на зовнішніх подіях. Треба пояснити, що насправді тоді відбулося. З дітьми, котрі вже приймають Тіло Господнє, треба поговорити про Першу Сповідь та Перше Причастя. Слід показати зв'язок цих подій із пасхальною таємницею Христа. Так само з миропомазанням.
- Можна продовжити піст (за бажанням).
- Згадайте про своїх хресних батьків, помоліться за них.
- Поговоріть про історію передавання віри у вашій родині, поділіться своїм особистим досвідом. Якщо маєте предків, які були переслідувані за віру, то з вдячністю згадайте про них сьогодні.
- Триває дев'ятниця перед Святом Божого милосердя (II день) – можемо помолитися о 15.00.
- Варто протягом дня пам’ятати про молитву Літургією Годин.

НІЧ ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЬОГО

Знак присутності Христа Воскреслого – Пасхал. **Сімейний Пасхал** – це свічка з розміщеними на ній великодніми символами: Хрест, грецькі букви А та Ω (початок і кінець) та символічні 5 ран Ісуса Христа (голова, руки, ноги, серце). Ці символи можуть зробити діти за допомогою батьків та прикріпити їх на звичайну свічку. увечері, на Пасхальну Вігілію, пасхал встановлюють на «домашньому вівтарі» – оздоблена зеленню та квітами, пасхальна свічка наново зроджує в серцях дітей і батьків радість, яку переживали апостоли, побачивши Воскреслого Господа. **Після разом пережитої Літургії Слова батько родини читає молитву благословення Пасхалу.**

Пасхальна свічка має горіти на урочистому великодньому сніданку та на інших спільних трапезах і родинних молитвах, зустрічах.

Молитва благословення Пасхалу:

Батько (або інший дорослий):

У цю святу ніч, коли Господь наш Ісус Христос, воскреснувши, перейшов від смерті до життя, ми збираємося в нашій родинній спільноті. Прагнемо радісно переживати присутність Воскреслого Господа серед нас. Знаком Його присутності нехай буде пасхальна свічка. Просімо Доброго Бога благословити її.

(хвиля молитви в мовчанні)

Всемогутній Вічний Боже, Котрий у вогняному стовпі вів люд Божий через пустелю, благослови цю великодню свічку, нехай вона буде знаком присутності в нашій родині Воскреслого Христа. Хочемо йти за сяйвом Його світла. Нехай же ми удостоїмося свята вічної світлості. Котрий живеш і царюєш на віки вічні.

Всі: Амінь *Батько запалює пасхал і говорить:*

Б: Нехай світло Христа, славно воскреслого, оселиться в наших серцях.

Всі: Богу подяка.

Всі: Алілуя, алілуя, алілуя. Христос принесений в жертву як наша Пасха. Святкуймо в Господі. Алілуя, алілуя, алілуя.

Б: Христе, Сину Бога живого, прийми від нас це святе чування в пасхальну ніч – і дай нам радість, яку лише Ти можеш дарувати людському серцю. Тобі слава навіки.

В: Тобі слава навіки. *На закінчення можна заспівати великодню пісню.*

НЕДІЛЯ ВОСКРЕСІННЯ ГОСПОДНЬОГО

Великдень – найстарше, найбільше, основне християнське свято. Якщо б Христос не воскрес, ми б не відзначали інших свят. Не було б і спільноти християн, основою котрих є Воскресіння Христа.

У родинній літургії цього періоду центральне місце займає сімейний пасхал. Він вказує на радість, що випливає з присутності Воскреслого Господа.

Тексти, які можна розмістити при домашньому вівтарі: Пс 118:24, Кол 3:1, 1 Кор 5: 7б-8а, Лк 24:29, Лк 24:34, Йн 20:20, Діян 4:33, Діян 2:42, Рим 6:9, «Христос принесений в жертву як наша Пасха».

Урочисто всією сім'єю беремо **участь у Святій Літургії** (якщо не має можливості, переглядаємо трансляцію).

Великодній сніданок. Накриваємо стіл білою скатертиною, прикрашаємо квітами або зеленими гілочками, які символізують нове життя. Посередині ставимо родинний пасхал, біля нього – пасхального агнця (з тіста, цукру, навіть із паперу), оздоблені яйця та інші страви. Готуємо також освячену воду й гілочку, щоб нею кропити.

Коли уся сім'я, святково вдягнена, готова до сніданку, голова родини (чи хтось із дорослих) розпочинає молитву. Якщо в суботу не було молитви благословення сімейного пасхалу, то можна це зробити тепер, а потім – **молитву перед споживанням їжі.**

<u>Благословення столу перед споживанням великодніх страв</u>

Голова (батько) сім'ї запалює свічку на столі і каже: Христос воскрес. Алілуя.

Усі: Воістину воскрес. Алілуя.

п*отім один з учасників читає текст Біблії*

1 Сол. 5, 16-18

Брати і сестри, послухайте слів святого апостола Павла до Солунян:

«Завжди радійте, невпинно моліться, за все дякуйте, бо це воля Божа в Ісусі Христі щодо вас».

або:

Mt 6, 31 ab.32b-33

Брати і сестри, послухаймо святого Євангелія від Матея.

Ісус сказав своїм учням: "Тож не журіться і не говоріть: «Що ми будемо їсти?» або «Що будемо пити?» Бо ж знає ваш Отець Небесний, що цього всього потребуєте. Шукайте перш за все Царства Бога і праведності Його, а це все вам додасться”

Далі голова каже:

Молімося.

З радістю прославляємо Тебе, Господи Ісусе Христе, який після свого воскресіння явився учням при ламанні хліба. Будь з нами, коли ми з вдячністю споживатимемо ці дари, і, як ми сьогодні приймаємо у гостину Тебе в наших братах, так і Ти прийми нас учасників бенкету в Твоєму Царстві. Котрий живеш і царюєш на віки вічні.

Усі: Амінь

Після трапези батько чи голова родини каже: Учні пізнали Господа. Алілуя

Усі: При ламанні хліба. Алілуя.

Молімося.

Боже, джерело життя, наповни наші серця пасхальною радістю і так само, як Ти дав нам їжу, плід землі, вчини, щоб у нас завжди перебувало нове життя, яке своєю смертю і воскресінням вислужив нам Христос і в своїй милості дав його нам. Котрий живе і царює на віки вічні.

Усі: Амінь.

ДОДАТКОВІ ПРОПОЗИЦІЇ НА ЦЕЙ ДЕНЬ:

- Цього дня та в подальшому вітаємося одне з одним: «Христос Воскрес!» – «Воістину воскрес!».
- Триває дев’ятниця перед Святом Божого милосердя (III день) – можемо помолитися о 15.00
- Протягом дня співаємо великодні пісні, радіємо Воскресінню Христа!
- Діти можуть підготувати сценку з Євангелія про воскресіння Ісуса й показати її своїм рідним.
- Варто пам’ятати про Літургію Годин, особливо про Утреню Великодньої неділі та урочисту т.зв. Хрестильну Вечірню.

Використані джерела:

Єп Ю. Висоцкі, «Родинний Ритуал» (bp Józef Wysocki „Rytuał rodzinny” WDR, Włocławek 1999)

Triduum Paschalne. Podręcznik dla duszpasterzy i dla służby liturgicznej, Wydawnictwo Światło-Życie, 2010.

Буклет підготувала: Тереза Андрущишина. Центр Руху Світло-Життя.